

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feliratok szerkesztő lelkésze: PURJEZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Városháza-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Megyéd évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónapra 1 " 20

Az oroszok súlyos veresége Galiciában.

Varsó körül kiverték az oroszokat főhadállásukból.

A Kárpátokban üldözzük az ellenséget.

Győzelmesen verik az oroszokat Varsó felé. A német hadvezetőség legújabb jelentése szerint Lovic körül több napon kemény küzdelmek voltak, amelyek során Borzymov elfoglalásával megszüntették az oroszokat egy különösen jól megerősített támaszpontjukat. Hogy ezek a támaszpontok az elfoglalás, a szövetségesek folytonos előnyomulása ellenére is, sokat jelentő volt az oroszoknak ilyen való hadállásaira, mutatja az is, hogy az oroszok három sikertelen éjszakai támadással próbálták meg Borzymov visszafoglalását. De súlyos vereséget szenvedtek, szentföldi ezer katonájuk és hat géppuskájuk is az ellenség kezére került. A Varsó felé való előretörtetés különben szakadatlan. A Ravka menti harcokban is előre jutottak a szövetségesek. A Pilica körül a helyzet változatlan.

Galiciában is nagy vereséget szenvedtek az oroszok. Gorlice irányában ismételt megpróbálkozások az ellenséges arcvonal átlörésével, de minden támadásuk súlyos veszteségek mellett összeomlott. A harcok közben egy orosz zászlóalj megsemmisült és nyolcszázötven orosz katona fogságba jutott.

A Kárpátokban hűsünk győzelmesen haladnak előre és mindenfelé üldözik ki a szorosokon át az ellenséget.

Mai híreink a következők:

A kárpáti harcok.

Az oroszok még mindig a duklai szoros szelíd domborain állanak és eddig még kísérletet sem tettek arra, hogy átéljék Sáros megye határait. Portyázó előretörésük elfogtak néhány orosz járőrt, akik elmondták, hogy a Dukla körül táborozó orosz csapatok nagyon el vannak csigázva. Ez az oka, hogy a sereg télenél pihen és már napok óta kísérletet sem tesz a támadásra. Bárifáról a lakosság

egy része az első hírekre eltávozott, de most már nagyon sokan ismét visszatértek és meglepő nyugalommal várják a fejleményeket.

Az oroszok utolsó ötközete ezen a téren Krosno és Dukla között volt, ahol megismétlődött a limanovai eset: a honvédszázadok leszálltak lovúrról és gyalogosan a legbravurozabban dolgoztak. Karsztovy óta csak ritkán ágyúfűzrel igyekeztek állásukat nyugtalanítani, azonban napok óta még ágyúszó sem hallatszik. A kimerült oroszok egy lépést sem tudtak előre tenni. Ugy látszik, Duklán akarnak megpihenni. Thonet gyára e környéken levő vadászkasztélyában orosz tisztok telepedtek le és pusztítják az erdő vadállományát.

Ökörmező környékén lankadatlans hevesességgel áll a harc. Az oroszokhoz hasonlóan csapataink is erős fedezékeket készítettek, melyeket minden támadással szemben energikusan és határozottan védelmeznek. Az általános helyzet változatlanul jó. Az ellenség a Nagyág két erdője, a Blazira és a Hipanka-patak között helyezkedett el, szabályos ék alakban, amelynek határait a mi csapataink szabták meg.

Gyorsul a támadás Varsó ellen.

Berlin, jan. 4.

A legfőbb hadvezetőség nagyon szerény, amikor már két hét óta nem jelent egyebet a tőle megszokott szárazavassággal, minthogy a támadás a Bzura és a Rawka körül előrehaladt. Igaz, jól kell figyelni a hivatalos stilizálásra, mert a legújabb jelentések már úgy szólnak, hogy a folyóktól keletre halad előbbre a támadás, vagyis most már hivatalosan is megmondták, hogy a Bzurát és a Rawkát átérték a szövetséges

csapatok. Az egész világháborúban nem volt ekkora erejű és ekkora nehézségű küzdelem. A Bzura fölött magas hegylánc emelkedik, a hegyek lábai mocsarakban állanak és mindezek fölé az oroszok az első támadás óta verászerzően megerősítették ezt a védekezésre különösen alkalmas terepet. A szövetséges csapatok példátlan hősiessége, erőbírása és elszántága azonban lassanként legyőzi a terep nehézségeit csak úgy, mint az oroszok maktica védekezését. Az orosz hadifüldöztők tudni vélik, hogy a csodágyuk már utban vannak Varsó felé. A támadás sikerrel jár és ha sikerül a tempót gyorsítani, az eredmény már nem sokáig várhat magára.

Hazabocsátják a hadifogoly orvosokat.

Berlin, jan. 4.

A pétervári kormányzó az orosz fogságban lévő osztrák-magyar katonaszervezetek, egészségügyi alkalmazottaknak és lelkészeknek, azok kivételével, akik saját elfoglalt honfitársaik gyógykezelésére és lelki szükségleteik kielégítésére szükségesek, megengedte, hogy hazájukba visszatérjenek. December 14-én az osztrák és magyar orvosok és lelkészek Finnországon át Pétervárról elutaztak.

A flandriai küzdelem.

Lodon, jan. 4.

A Renter-figyelmesség boulognei levelezője beszámoló azokról az újabb harcokról, amelyeket Ypera vidékén vívtak meg. A tudósító szerint ezek a harcok még elkeseredettebbek voltak, mint azelőtt, amelyek hat héttel ezelőtt vértől áztatták Ypera vidékét. A tudósító többek között ezeket írja:

A karácsonyi ünnepet követő napok küzdelmei a leghevesebbek voltak amelyeket valaha láttunk. Csapataink gyors menetében igyekeztek lövészárkaikból az ellenséges német állásokat megközelíteni.

A rohamnál 200-400 méternyi területen kellett átrokanniuk. Ezt az előnyt a németek kihasználták, mert géplegyverekből és ágyúkból oly gyilkos tüzelést irányítottak csapataink ellen, hogy amikor a rohamnak vége volt, az elesett angol katonák holtteléből valóságos kegyek képződtek.

Amidőn az egyik tisztől megkérdeztem, — folytatja a levelező, — hogy ilyen véres kalandba, miért kergették bele a katonákat, ezt felelte:

— Nekünk előre kell mennünk, bármilyen áldozatba kerül is.

Berlin, jan. 4.

Sínysből táviratoztaák: Szerdán este és csütörtökön Lombardó viharban Lombardó és Westende között és innen délre Saint-Georges felől ágyudérgést lehetett hallani. Az yperai arcvonalon a helyzet eddig nem változott. Ezen a héten különösen az Ypera-Rousseleare vasútvonal mentén, valamint Sonnebecke és Ghelumvelt között volt heves harc.

Bombavetés Lunevillere.

Berlin, jan. 4.

Genéből jelentik a Vostische Zeitungnak: A Petit Parisien szerint Lunevilleben a figyelő őrk december 31-én ismét egy Zeppelein közeledését jelezte, amely a Mass völgyében haladt Nancy felé. A Blainville közelében föllátható francia ágyú erős tüzelést indított a Zeppelein ellen, úgy hogy az bénytelen volt visszafordulni. A Zeppeleinnek mégis sikerült bombát vetni Lunevillere, amely a pályaudvar közelében esett le és elpusztított egy házat.

Reims ostroma.

Milánó, jan. 4.

Párisból jelentik: A németek hevesen folytatják Reims bombázását. Az utóbbi napokban egy éjjel 150 bomba robbant föl a városban. A legutóbbi gránát és srappell a rue de Céresen robbant föl. Az első lövés két fiatal leányt ölt meg, egy másik bomba egy nyugodtan pipázó polgárnak halálát okozta. Egy bomba három asszonyt több méter magasra vetett föl. A lakosok, akik közül az utóbbi időben többen visszatértek Reimsba kétségbeesetten menekültek el ismét a városból. A bombázás igen sok kárt okozott és nagyon sok embert ölt meg.

Orosz segítség Szerbiának.

Bukares, jan. 4.

Galacból jelentik december 29-éről: Ma délután itt elhaladt az "Ignatiev gróf" ágyúkkal felszerelt orosz hadihajó. A Ignatiev több uszályhajót vontatott, melyeken fegyvereket, lőszert és katonákat szállítanak a szerb hadsereg részére. Nem sokkal ezután elhaladt a „Szerbia“ nevű orosz hajó is, amely szintén lőszert vitt Szerbiába.

Bern, jan. 4.

Félhivatalosan jelentik moszkvai Ruzkoje Szlova-nak, hogy az

orosz kormány felkérte Franciaországot és Angliát, hogy küldjék át zászlókat, lovasságot és uniformákat Szerbiába.

Miről suttognak az orosz hadseregben.

Berlin, január 4.

Agge Madelung a következőket táviratozza a „Berliner Tageblatt”-nak Satoraljajhelyről:

„Harmadikban kísérik meg az oroszok, a magyar Alföldre való jutás vágyától hajts, hogy előrenyomuljanak a Kárpátokon keresztül. Harmadik ízben hisznek meg reményeik. Ők komolyan vették a dolgot, de mi is. Csak folyók gyanánt jutottak az oroszok a magyar síkságra.

Tegnap ezeröttszáz letegyvertett orosz vonult keresztül a városon. Ugy a tiszték, mint a legénység különböző dolgokat beszéltek az orosz néplélekről.

— Nálunk, — mondták — suttogva jár szájról-szájra egy elhatározás az egész hadseregben. Nem akarunk tovább harcolni. Ha nem fordul jobbra a dolog, úgy erredszemre fogjuk megadni magunkat, ahol csak módunk lesz erre.

Vajon csak elfogott és letegyvertett katonák szóbeszéde-e ez, akik a maguk fogását épp a mi ünnepeinkre szebbé akarják tenni? Avagy olyan gondolat, amely valóban befészkelte magát az orosz katonák lelkébe s mint ellenségeinkre veszedelmes szellemi betegség járványosan elterjedt? Nincs kizárva. Az orosz néplélek könnyen hajlik a tömegparanczok költésére felé s a gondolat talán némi összefüggésben van az egész mostani szellemmel. Talán már itt van a n.p., amikor megmozdul Oroszország belsejében a nép. De ezáltal nem vesszük rossz néven tőlük ezt a megmozdulást.

A törökök kaukázusi sikerei.

Róterdam, jan. 4

A „Times” január 2-iki száma egy hosszabb pötvári táviratot közöl, amely beismeri, hogy a török seregek az egész kaukázusi harcmezőn orosz területre hatoltak be és jelentékeny sikereket értek el. Elismeri azt is, hogy a törökök elfoglaltak Ardaganba, ebbe a városban megerősítettek városba, amely Batum és Kars között fekszik. A törökök északi seregének az volt a célja, hogy az orosz főerők Kars irányában bekerítésék és a déli sereget Bajazidnál elfogják. Ez a tervük ugyan — jelenti a Times — nem sikerült, de egyébként előnyömlésük még tart.

Konstantinápoly, jan. 4.

Iszamból, megbízható helyről érkezett távirat a következőket írja: A török csapatoknak a Kaukázusban való előrenyomulása valószínű felezabadió hadjárat. Tataszkaron és Tiskerden kívül a törökök elfoglalták Cuvulst is, ahol fényes fogadtatásban részesültek. Tegnap korakok támadást kíséreltek meg Pancurd környékén egy török csapat ellen, a törökök hősiességével azonban menekülésre kényszerítették őket, miközben nagy veszteségeket szenvedtek. A Kau-

kázusi muzulmán lakosságának lelkes tüntetése arra vallanak, hogy átötlött a Kaukázus felezabadió hadjárata.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Január 5. Kedd. Róm. kath. Tel. p. vt. Protestáns Tel. p. vt. Görög Orosz dec. 23. Krét. 10 vt. Nap kel 7 óra 49 perckor, nyugszik 4 óra 21 perckor.

Időjárás. Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognozisz: Változás nem várható. Déli hőmérséklet + 2 fok C.

— A rendezett tanácsu városok állami szubvenciója. S á n d o r János belügyminiszter értesítette a vármegyei törvényhatóságokat, hogy a rendezett tanácsu városok állami szubvencióját kintalványozta. Ebben az esztendőben az eddigi két millió helyett három millió áll a miniszter rendelkezésére, egyelőre azonban csak azt az összeget utalták ki a városoknak, amelyet a múlt évben kibocsátott miniszteri rendelet megállapított, amely összegből akadálytalanul fedezhetik azokat a szükségleteket, amelyek ebből az összegből tavaly is fődízellet feláltak. A fennmaradó összeg hovatfordításáról, illetve fölosztásáról ezután dönt a miniszter.

— A városi díjnyelv jogviszonya. Makó városának eddig nem volt olyan szabályrendelete, mely a díjnyelv jogviszonyát szabályozta volna. Ez a rendelkezés állapott már eddig is több kellemetlen ségre szolgáltatott alkalmat. E miatt Makó város képviselőtestülete november havi közgyűlésén tárgyalta alá vett egy a díjnyelv jogviszonyát tárgyaló szabályrendeletet, melyet a képviselőtestület elvetett. A képviselőtestület ezen határozata ellen Tarasay Ivor megyei főjegyző és városi képviselő áll felebbeséssel. A felebbeséssel mai közgyűlésen tárgyalta Csanádvármegyei törvényhatósági bizottsága és utasította Makó város képviselőtestületét a városi díjnyelv jogviszonyát szabályozó szabályrendelet alkotására.

— A járdák tisztántartása. A rendőrség figyelemzteti a lakosokat, hogy a járdák előtt elvonuló gyaloglásúkat a sártól reggelienként tisztogatassák le, mivel ezt a mai naptól kezdődőleg szigorúan ellenőrzik és szokat, kik járdákat nem tisztítják, szigorúan büntetik.

— Korlátozzák az utazást a déli harctérről. A déli harctérsen fellépett járványos betegségek terjedését előmozdítja, hogy az ott levő sebesült katonákat hozzátartozóik tömegesen látogassák. A járvány elhárításának megakadályozása céljából a belügyminiszter elrendeli, hogy csak az igénybevételeire jogosító igazolványok további intézkedésig Bácsodrog, Torontál- és Temesvármegyék nem terítzött városaiiban és községeiben csak kivételes méltánylati érdemi okokból, Horvát Szlavonországok községeibe és városaiiban valamint a nevezett vármegyék terítzött városiba és községeibe, az ott állandó lakhellyel bíró és oda visszatérni akarók kivételével egyáltalán nem állíthatók ki. E szerint a közönség Ujvidéken túl Horvátországba nem bocsátható.

— Hirtelen halál. Koh n Lajos 58 éves tollkereskedő ma délben az utcán összeesett és mire orvosi segély érkezett, meghalt. A később megérkezett orvos a halál okfúl szívizékhűdést állapított meg.

A déli harctérről.

Száva-part, dec. 23.

Benne vagyunk nyakig a téli hadjáratban. Csak egy oszunk, másunk, vergődünk benne. Egy-egy ut után alig ismerünk egymásra, de még önmagunkra is. Az ördögknél egy cseppel se nézünk ki különben. Teltől-talpig sárosak, sautosak, piszkosak vagyunk. És napról-napra, sőt óráról-órára folytonosan benne vagyunk ebben az utban.

Csodával határos, amit kibírnak a magyar katonák ebben a csúf időjárásban, a mi most a nyakunk fölő a háborúhoz szegődött.

Mindenképpen nagy dolog a háború, de a téli hadjárat a leggyeszerebb szóval kifejezve — b o r z a d a l m a s.

Az ellenség most igazán a legkisebb gondot okoz, mert rettenetesebb ellenséggel vagyunk kénytelenek pillanatról-pillanatra megküzdeni, az — időjárással, a melyet se le nem győzhetünk, se nem előle nem menekülhetünk. Folytonosan ver, paskol bennünket s kénytelenek vagyunk eltűnni.

Ölünk, a mikor csak bokáig ér a sár, a melyen előre haladunk, mert legtöbbször térdig járunk benne. Ebben az utban aztán vagy az esőnek beillő sűrű köd hull a nyakunk közé s ver napokon át bennünket, vagy egy-egy szezeselyes fordulattal sáposzerű eső paskol ránk órák hosszúságig.

A mikor aztán éjszakára megállunk s biztosított állásban táborozunk, reggelre bakkanosunk odafagy a sárhoz, persze a lábunk is a bakkanosban van, egészben meg úgy nézünk ki az éjszakán ránk rakodott vastag dertől, avagy a gyéren hullott hótól, mint megannyi hófogura.

A múlt hetek egyik estéjén riadó zavart fel bennünket táborozásunkból. Még akkor a szerbek földjén voltunk. Este nyolc órára sorakoztunk s nyomban indulnunk kellett. Előre Szerbia belseje felé. A hadvezetőség kivül senkinek sem tudta közülni, merre, meddig, vagy hova megyünk. Utatlan-utakon s utcátlan falvakon vitt át az utunk. A borszató sártergerek kereszttől csak osigamódra máshattunk előre. Hosszá még vak még vak sötétség is volt, senkise tájékozhatta magát, hogy mikor hol vagyunk. Éjjel éppen 12 óra volt, a mikor megálltunk. Annyit a sötétben is kivehetünk, hogy egy nagy hegy tetején állunk.

Este, amikor elindultunk, még nem volt nagyon hideg, még talán fagypontra sem állott. Menetközben még kevésbé éreztük a hideget az ut fázasztó nehézsége miatt. Mikor azonban megállapodtunk, egyszerre nagyon hideg kezdett lenni s hogy már csakugyan hideg volt, éreztük a talpunk alatt lévő rétegek ropogásáról is.

Itt egy helyben, a nagy hegy tetején, a hol legjobban ért a hideg téli szél is, rajvonalba felállva táboroztunk egész éjszaka. Ellenség get jelek, arra vártunk, de akkor még nem jött.

Mintha egy nagy tánchely lett volna az a hegytető, úgy nézett ki akkor éjszaka. Ugy topogott, táncolt, sétálgatott egész éjszaka ott egy helyben két zászlóalj legénysége, a kik ott együtt voltak.

Hajnál felé már kiállhatatlan hideg kezdett lenni. Mire pitymallott, tiz fokot mutatott null alatt az egyik tisztársunknál levő hőmérő. Eppen megvirradt, a mikor sorakozó lett s

visszavonultunk előbbi táborhelyünkre.

Azóta nem volt ilyen hidegünk. Azóta csak a sűrű köd, az eső s a nagy sár a komisz ellenségünk.

S arról a nagy hideg éjszakáról táborba kerülve, az egész zászlóaljbán alig került néhány gyengélkedő, az én századomban meg éppen egy se volt, míg az azóta való ködös, nedves időben mindig van néhány betegünk.

Ebből is látszik, hogy az emberi szervezetre a száraz, hideg idő nem olyan ártalmas, mint a nedves, sáros idő.

Csak aztán az a baj, hogy az időjárással nem tudunk tetszésünk szerint elbánni.

A Száva-partján egy finác-országban írom e sorokat. A túlsó parttól néha-néha jó át néhány puska-lövés, derék népfelkelőimmel visszafüzetek s azonnal megszűnik a túlról jövő puskaropogás s utána egész éjszaka csend van. Országban körül azonban süvölt a hideg szél, s zápor módra hull a decemberi fergeteg s szegény népfelkelő országseim térdig eszosognak lenni a parton a ragadó sárban: ez ellen az időjárás ellen se puska, se gépfegyver, sem ágyu nem használ. Ezt nem tudom elhalgattatni. Ezt túrnunk kell minduntalan.

Nem a szerbek azok, akik nekünk Szerbiában is ellent tudtak állni s a miért onnan ki kellett vonulnunk, hanem az utatlan-utak s a komisz időjárás.

Dr. Kiss Pál,
népt. főhadnagy.

A vármegye ügyei.

Közgyűlés a vármegyén.

Csanádvármegyei törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta meg ez évben első érmegyes rendes közgyűlést H e r v a y István alispán elnöklésével.

Csendes, ugyazólván minden fel-szólalás nélkül volt Csanádvármegyei mai közgyűlése. Különböző közgyűlés napirendjén sem szerepeltek fontos ügyek. A közgyűlés napirendjén nagyobbára adminisztratív természetű ügyek voltak felvéve, a melyeknek ugyazólván mindegyikénél minden észrevétel nélkül tudomásul vették az állandó választmány határozati javaslatát.

A vármegyei törvényhatóságának mai közgyűléseiről szóló tudósításukat az alábbiakban közöljük:

H e r v a y István alispán délelőtt 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést, mely elősorban tudomásul vette a vármegye alispánjának a közigazgatás című meggyedsvéről szóló jelentését.

Csanádvármegyei törvényhatósága kérelmezte a kereskedelmiügyi kormánytól az apátalva—szerb-csanádi úton érmegyes levő vámszedési jognak 20 évre való meghosszabbítását. A miniszter azonban a vámszedési jognak csak 1915. év végéig való fenntartását engedélyezte, amit a törvényhatóság tudomásul vett.

A vármegyei törvényhatósága a legutóbbi közgyűléséből kifolyólag feliratot intézett a földmivélsügyi kormányhoz 40.000 korona kölcsön folyósítás tárgyában, melyet a törvényhatóság határozata folytán egyes a részéről vármegyei községek számára vetőmag beszerzési céljára osztanak ki.

Az egyes községek szabályszerűen hozták meg határozataikat a kamatmentes kölcsön igénybe-

vételére s azok mindegyikét mai közgyűlésén jóváhagyta a vármegye törvényhatósági bizottsága. Hasonlóképp jóváhagyást nyertek a vármegye községeinek hadiőrökön jegyzésére vonatkozó határozatai is.

Makó város legutóbbi tisztújító közgyűlése alkalmából a becsütsők választása ellen felelősséget intéztek a törvényhatósághoz Bóna Zsigmond dr. és Nagy István. Mithogy a felelősségek figyelembe nem vehető alkali szempontokra vonatkoztak, a törvényhatóság azoknak elutasításával a becsütsők választását jóváhagyta.

Hasonló sorokban részesültek azok a felelősségek is, melyeket Szentpéteri Pál és társai: Szűcs József és társai dr. Bóna Pálnak a rendőrséftanágya történeti megválasztása ellen a törvényhatósági bizottsághoz beadtak, amennyiben Bóna Pál dr. megválasztását jóváhagyták és részére a rendőrséftanágyi fizetést, Bóna Pál közbevetett felelőssége folytán, október 1-től kezdve folyósították.

Ezután több próbált ügyben, nagyobbára adminisztratív természetűek, az állandó választmány határozatait jóváhagyták és ezzel a közgyűlés véget ért.

Felhívás a magyar társadalomhoz.

A reánk, monarchiánkra és a hü német szövetségeseinkre erőszakolt titáni harcban eddigelő csupán egy nemzet sietett igaz ügyünk támogatására, egyedül a török oszártság volt az, mely híven évtizedes kipróbált barátságához részt kért magának a küzdelemből s fegyvert fogott oldalunkon a közös ellenség ellen. A török nép így megosztja velünk Európa nyugalmáért és szabadságáért vívott tusánk veszélyeit és fáradságait, Törökország bajtársunk, s mi véle egyek, testvérek vagyunk a nagy háború minden dicsőséges erőfeszítésében. Hisz egy oszért és egy ellenség ellen harcolunk egy lélekkel: a mi győzelmiünk az ő győzelmiük, az ő dicsőségük és szenvedésük a miénk s kiontott véréük is testvérten a miénkkel egyesül a nagy küzdelem e hősi napjaiban.

Becsület, tisztület és szeretet az igaz ügyért helytálló vités török nemzetnek! Am e rokonszeny és bajtársi együttérzés részünkről ne csak szavakban nyilvánuljon, a velük való egység tettekkel domborodjék ki a háború minden vonatkozásában.

A sebesült török bajtársaink gondozására alakult Vörös Félhold Egyesület testvéri szöszettel fordult hozzánk, magyarokhoz. Nemes munkájában, melyet a Vöröskereszt mintájára folytat, a mi segítségünket is kéri. E felhívás meleg érzést, testvéri községet kell, hogy ébresszen a magyar társadalomban. Gondoljunk az ügyünkért, éreztünk harcoló és sebesülő távoli török bajtársakra s az irtalom jelképe, a Kereszt nevében adakozzunk a Félhold irtalmas céljaira.

A rokonérzés hálás, szép bizonyítéka lesz ez a magyar társadalom részéről. Adakozzunk! A gyűjtött adományokat mi rendeltetési helyükre a Vörös Félholdhoz juttatjuk.

Budapest, 1914. Sylvester napján.

A Vörös Félhold támogatására alakult Országos Bizottság.

özv. gróf Károlyi Istvánné elnöknő.

gróf Khuen Héderváry Károly elnök.

és a nagy bizottság.

Makó város szíve.

Hivatalos nyugtázás a katonai kórházi adományokról.

A város által berendezett katonai sebesült kórházak részére a következők adományoztak.

Pénzbeli adományok:

Gera Sámuel városi főjegyző a kórház részére 50 koronát adományozott.

Természetbeni adományok:

Kies Bálintné 2 kg. cukor, 2 kg. só, 1 szék lekvár, 8 drb. citrom, D. Nagy Sándor 5 liter tej, özv. Kotroczó Józsefné 2 drb. szappan, 2 liter bab, fél liter bab, 1 liter tarhonya, Juagó kolbász, hurka, 3 liter tej, Szabó Antalné 1 kosár bab, 5 kg. szappan, Vigh József 2 üveg befőtt, 6 drb. szappan, Hagyi József 1 lábbraváló, Kocsis Mikály 2 szines kancsó, Egy tanyai asszony 2 liter bab, 30 tojás, Mézáros Rózskáné 1 üveg mégy, 1 üveg barack, 2 liter bab, Jenei Istvánné 3 liter lekvár, 25 tojás, Harcsás Andrásné 1 szappan, 2 íg, 3 lábbraváló, Nagy Sándorné 5 liter tej, Körösi Istvánné 6 kálc, 2 kanta kávé, 2 íg, 8 szobkezdő, 2 lábbraváló, Szabó Józsefné 1 oldal szalonka, 1 liter méz, 1 csomó kötöző ruha, Vigh Pálné 2 zsák burgonya, 1 üveg savanyúság, Baska Istvánné 1 üveg rum, Adám Andrásné 30 tojás.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(714)

92. fejezet.

A kihallgatás.

Gyönyörű aranylánc volt benne, amelynek végén gyémántokkal kirakott arany kereszt csüngött.

Kihuzta s így szókkal mutatta fel:

Ime, ezt ebben a vázában találta.

A rendőrök oda fatolt.

A következő percben azonban már elsápadt és megkörtelve bánt a rendőrsztre, ki a kereszt aranyláncot tartotta a kezében.

Mindenki rögtön rájött, hogy ez nem lehet másé, mint Gamma bibornoké, aki jelen volt az eljegyzési ünnepélyen, a pápa képviselőjében.

A rablók ezt is magukkal vitték.

Miután azonban egy ilyen tárgy értékesítése éppen ismertségénél fogva nehézségekbe ütközik, ennél fogva a banditák nem is akartak vesződni az eladással, hanem Robertsonk adták át örök emlékeztől az akkori esz fényes eredményére.

A talált aranyláncot keresztetűl magával vitte a rendőrök, miután a kasszát lepecsételte.

Ez a hír villámgyorsan terjedt el az egész városban.

Morello Robertsonál megtalálta Gamma bibornok aranyláncát és a szép gyűrűt, melynek csaknem akkora értéke van, mint a láncnak.

Diadalmasan indultak vissza a rendőrségi épületbe.

Roberto felett most pálcát lehet törni.

Ez a lánc és gyűrű nyakát szegi.

Ezek láttára bizonyára meglörve fog összeroskadni és bevall mindent.

Utközben a rendőrök beéért az öreg Morello herceg palotájába, kit igen megváltoztottnak talált.

Folyt. köv.

Jóbraváló, megbízható fiu tanulóknak

felvételük e lap nyomdájában.

Irodalom.

A Nyugat, Ignotus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1915. évi január 1. száma a következő nagyírást aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Ignotus: A háború s az ellenség, Kassák Lajos: 1914—1915. Öreg emberek, (Versek), Füst Milán: Bol-dogtalanok, (Négyfelvonásos dráma első felvonása), Lackó Géza: A francia lélek keresztmetszete, Harry Russek-Dorsan harctéri levelei, Ady Endre: Boldog új évet. Vér: Ós áldozat, (Versek). Tábori posta: Balázs Béla: Menj és szenvedj te is. (Naplójegyzetek), Vértessy Gyula: Arokban, roham előtt. Verbunkos (Versek). Figyelő: Bálint Aladár: A három királyok, (A megirandó nagy krónika egy fejezete), Lengyel Menyhért: Bródy Sándor: Fehér könyv, Lengyel Menyhért: Fényes László: A szerb harctérről, Brunó Frank: Ah, le misérable, Bálint Aladár: Gül baba sirja, Bálint Aladár: Fekete Miklós: Kommentár egy előadásához, avagy néhány megjegyzés valótank diszparitásáról, Pivány Ernő: Magyarok viselt dolgai Amerikában. A Nyugat hírei. Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Babits Mihály, Elek Artúr, Halász Imre, Kaffka Margit, Lackó Géza, Móric Zaig mond, Osvát Ernő, Schöplán Aladár. Szerkesztőség és kiadóhivatal: X., Lónyay-utca 18. Szerkesztőségi órák d. u. 4—6-ig. Előfizetési ára: Egy évre 24 korona, félévre 12 korona, egyes szám ára 1 korona 20 fillér. Megjelenik minden hónap 1 én és 16-an. Telefon: József 40—60. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Gazdák figyelmébe!

Kocsi és lótararó ponyvákát, kender zsákokat

legolcsóbban szállít **Gluck Samu** gépraktára, Makó, Szegedi-u.

Egy jóforgalmu

italmérés

berendezéssel együtt eladó. Értekezhetni lehet Iritz Sámuel özv. cégnél.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörsheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottabb erővel lépnek fel, miért is szükséges hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítőszer a

Lysiform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 filléért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcomosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysiform-szappan

finom, gyenge pipereszappan 1 százalékos lysiformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknel is szépit, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodormentalysiform

erősen antiseptikus hatású szájjviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gargulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízbe. Eredeti üvegeje 1 K 60 f. Az összes lysiform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és abban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinak ingyen és bérmentve megküldjük az Egészség és fertőtlenítés című érdekes könyvet. — Ahol Lysiform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beküldése esetén 3 üveg Lysiformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájjvizet.

Dr. Keleti és Muranyi vegyészeti gyára

UJPESTEN.

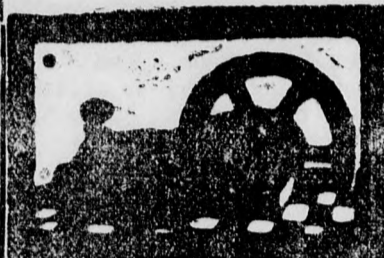
Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.

Iritz Sámuel özv. cégnél
Makón.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”

Diesel motorok

Szivégáz

és benzinmotorok.

Cséplőgarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok

keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa

méremű
iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját érdekben kérjük jótanácsot

Legmesszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Egy üzlet helyiség

esetleg műhelynek is kiadó
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Száraz szalma

sértés perzselésre
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Here polyva és tavaszi

árpa szalma
IRITZ MIKSÁNÁL
kapható, kazalonként és
ölenként.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepítő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztító hatású.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijítő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 Hfl. Hajfijítő 1 korona. Piperaszerek több kiállításra érvekkkel láttak kiállításra.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házamban

gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű — eredeti — **JOHNSTON** kévekötős aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami tényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyisintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica űltetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica űltető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál feznakadás. — Raktáron tartok kitűnő Sisal-féle kévekötős zsinógot, elsőrendű gépolajat, Bacher-féle ekéket amerikai tüköracél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzain vas-pálcás boronákat, répa és szecskavágókat. — Egyuttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplicáltabb munkákat végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlván, maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.

Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

MEG VAN A BÉKE

minden családban, ha a férj saját arcképét látja a „Hősök nagy arckép albumá”-ban. Tehát helyesen cselekszik minden asszony, kinek férje vagy hozzátartozója a harctéren küzd, ha behozza ezeknek arcképeit kiadóhivatalunkba, még mielőtt

= a háborúnak vége =

nincs, mert ez által nemcsak nemes célt szolgál, — mivel a befolyó összeg nagy része a vörös-kereszt javára megy, — hanem nagy örömet szerez ez által minden gondos asszony a háborúból visszatérő hősöknek. Jelszavunk: Mentől több fényképet, hogy annál szebb legyen a „Hősök nagy arckép-albuma.”

Még mindig fogad el kiadóhivatalunk az albumba fényképeket!!